

Η τέχνη και το σχολείο

ΚΑΜΠΟΥΡΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΓΑΒΡΙΗΛ

ΠΑΛΥΒΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

Η μουσική και το σχολείο

Στέφανος Καμπούρης

«Η μουσική είναι η γλώσσα της ψυχής» είχε πει ο Πλάτωνας, και πραγματικά είναι μια οικουμενική γλώσσα που μπορούν να τη μιλήσουν όλοι οι άνθρωποι, μικροί και μεγάλοι, ανεξάρτητα από την κοινωνική τάξη, το μορφωτικό επίπεδο, τη θρησκεία, την καταγωγή.

Οι σημαντικότερες στιγμές της ζωής μας, οι ευχάριστες και οι δυσάρεστες, είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με τη μουσική, και δεν θα μπορούσε να γίνει αλλιώς, αφού όλα γύρω μας εκπέμπουν ήχους, μουσική, ακόμη και η φωνή μας, ο τρόπος με τον οποίο προφέρουμε τις λέξεις έχει μουσικότητα.

Για τα πολλαπλά οφέλη της μουσικής στον συναισθηματικό κόσμο ιδιαίτερα των παιδιών, για τον τρόπο με τον οποίο το μάθημα της μουσικής, αλλά και οι τέχνες γενικότερα, μπορούν να αποτελέσουν ένα δυνατό εργαλείο διαπαιδαγώγησης, εκμάθησης αλλά και ανίχνευσης δεξιοτήτων και ταλέντων στα παιδιά, καθώς και για τις έρευνες που αποδεικνύουν ότι τα παιδιά που έχουν μουσική παιδεία μαθαίνουν ευκολότερα στο σχολείο.

Μπορούμε να θυμηθούμε τη σημασία που είχε η μουσική παιδεία στην αρχαία Ελλάδα, όπου ήταν ένα από τα βασικά μαθήματα μαζί με τη γλώσσα και τα μαθηματικά. Η γλώσσα και η μουσική, μάλιστα, ήταν άρρηκτα συνδεδεμένες μεταξύ τους και λόγω της προσωδιακής δομής της αρχαίας ελληνικής γλώσσας.

Για τη σημασία της μουσικής στον σύγχρονο κόσμο, εκτός βέβαια από τους ίδιους τους μουσικούς, έχουν μιλήσει και γράψει τόσο οι ψυχαναλυτές όσο και οι νευροεπιστήμονες. Γνωστοί ψυχαναλυτές, όπως η Γαλλίδα Φρανζουάζ Ντολτό ή ο Βρετανός Ντόναλντ Γουίνικοτ, αναφέρουν συχνά τον ρόλο της μουσικής και της τέχνης γενικότερα στην οργάνωση της ψυχικής δομής ενός ατόμου. Ο Γουίνικοτ, μάλιστα, εστιάζει και στον τρόπο λέγοντας πως είναι σημαντικότερο να βρεθούν τα μικρά παιδιά μπροστά στη μουσική δημιουργία με απλά ηχητικά μέσα όπως αυτοσχέδια όργανα και παιχνίδια, παρά να τα υποχρεώνουμε σε ακροάσεις κλασικού ρεπερτορίου.

Από την άλλη, οι νευροφυσιολόγοι έχουν κάνει πολλές έρευνες σε διάφορες ηλικίες, τόσο παιδιών όσο και εφήβων και νέων, αποδεικνύοντας πως η μουσική παιδεία συμβάλλει στην ανάπτυξη της νοημοσύνης και στις κοινωνικές δεξιότητες των ανθρώπων.

Συνοψίζοντας, λοιπόν, η μουσική είναι σημαντική για την ανάπτυξη ενός παιδιού γιατί ανοίγει δρόμους έκφρασης μέσα από την οργάνωση των ήχων αναπτύσσοντας έτσι τις ψυχικές και νοητικές του λειτουργίες, ενώ συμβάλλει στη δημιουργική του συνάντηση με τους άλλους.

Πηγή: Η μουσική ως εργαλείο διαπαιδαγώγησης

<https://www.ert.gr/eidiseis/mono-sto-ertgr/i-mousiki-os-ergalio-diapedagogisis-2/>

Τραγούδια για το σχολείο

Ο μαθητής (Ο πιο καλός ο μαθητής)

Στίχοι: Χαράλαμπος Βασιλειάδης

Μουσική: Γιώργος Ζαμπέτας

Ένα καιρό που μ' έστελνε
η μάνα μου σχολείο ω! ω! ω!
κι ο δάσκαλος μου μ' έβαζε
στο πρώτο το θρανίο

Ο πιο καλός ο μαθητής
ήμουνα εγώ στη τάξη ω! ω! ω!
κι οι δάσκαλοι μου με είχανε
μη βρέξει και μη στάξει

Πάντοτε στο τετράδιο
βαθμό έπαιρνα δέκα ω! ω! ω!
κι αν στη ζωή πήρα μηδέν
τα φταίει μια γυναίκα

Στον έλεγχο διαγωγή
είχα κοσμιωτάτη ω! ω! ω!
κι όμως οι συναναστροφές
όλες αυτές Μανώλη μου, μου βγάλανε το μάτι

Εγώ δεν έχω βγάλει το σχολείο

Στίχοι: Γιώργος Μουφλουζέλης
Μουσική: Γιώργος Μουφλουζέλης

Εγώ δεν έχω βγάλει το σχολείο
ούτε έχω μάθει γράμματα πολλά
ξέρω όμως ένα κι ένα κάνουν δύο
και πως τα φωνήεντα είναι εφτά

Τόσο καιρό μαζί μου και δεν έχεις μάθει
τα δικά μου χούγια και τα φυσικά
η προπαραλήγουσα ποτέ δεν περισπάται
όταν η λήγουσα είναι μακρά

Εσύ που κάνεις όλα πως τα ξέρεις
κι όλο εξυπνάδες έχεις στο μυαλό
πες μου για να μάθω ποιο έχει γίνει
πρώτα η κότα ή το αυγό

Τόσο καιρό μαζί μου και δεν έχεις μάθει
τα δικά μου χούγια και τα φυσικά
η προπαραλήγουσα ποτέ δεν περισπάται
όταν η λήγουσα είναι μακρά

Εγώ δεν έχω βγάλει το σχολείο

ούτε έχω μάθει γράμματα πολλά
ξέρω όμως ένα κι ένα κάνουν δύο
και πως τα φωνήεντα είναι εφτά

Τόσο καιρό μαζί μου και δεν έχεις μάθει
τα δικά μου χούγια και τα φυσικά
η προπαραλήγουσα ποτέ δεν περισπάται
όταν η λήγουσα είναι μακρά

Μικρό παιδί σαν ήμουνα και πήγαινα σχολείο

Στίχοι: Αργύρης Βεργόπουλος

Μουσική: Λίνος Κόκοτος

Μικρό παιδί σαν ήμουνα
και πήγαινα σχολείο, μικρό παιδί
στα μάτια είχα τη χαρά
στα χέρια το βιβλίο, μικρό παιδί

Κι όταν η βαρυχειμωνιά
μου πάγωνε τα χέρια
στον ουρανό τα σήκωνα
να ζεσταθούν στ' αστέρια

Παιδί στα δεκατέσσερα
κλέψανε τη χαρά μου, μικρό παιδί
στα μάτια είχα τη φωτιά
τον ήλιο στη καρδιά μου μικρό παιδί

Μικρό παιδί σαν ήμουνα
και πήγαινα σχολείο μικρό παιδί
το γέλιο είχα συντροφιά
στα χέρια το βιβλίο, μικρό παιδί

Δάσκαλος

Στίχοι: Νίκος Ζούδιαρης

Μουσική: Νίκος Ζούδιαρης

Δάσκαλος δασκαλεμένος
δίδασκε μια διδαχή
κι ένας γέροντας χαμένος
μεσ' στους μύθους μπερδεμένος
άκρη έψαχνε να βρει.

Τώρα που θ' αποδημήσω
και θα πάω στον ουρανό
τίνος πόρτα να χτυπήσω
την ψυχούλα μου ν' αφήσω

πέστε μου σε ποιον θεό !

Κέρναγε κρασί τους φίλους
το συζήταγε συχνά
κι όπως μέτραγε τους ήλιους,
φανερούς μα και αδήλους,
άρχισε να τραγουδά.

Με στέλνει η μάνα μου σχολειό

Στίχοι: Απόστολος Καλδάρας
Μουσική: Απόστολος Καλδάρας

Με στε- καλέ με στέλνει
η μάνα μου σχολειό,
με στέλνει η μάνα μου σχολειό
στο μεγαλύτερο χωριό.

Μα εγώ βγαίνω στα σοκάκια
και σου γράφω ραβασάκια.

Αφού καλέ, αφού `χεις
χείλη κοραλιά,
αφού `χεις χείλη κοραλιά
φωτιά να κάψει τα σχολειά.

Κι αν γραμματικός δεν πάω,
εγώ εσένα αγαπάω.

Με στε- καλέ με στέλνει
η μάνα μου σχολειό,
με στέλνει η μάνα μου σχολειό
μα εγώ είμαι πρώτος στον χορό.

Για δυο μάτια θα πεθάνω
κι ό,τι πουν αυτά θα κάνω.

Το σχολείο (Όταν πηγαίναμε μαζί σχολείο)

Στίχοι: Πασχάλης
Μουσική: Lee Hays

Όταν πηγαίναμε μαζί σχολείο
καθόσουνα στο διπλανό θρανίο
κι όταν μου έδινες το βιβλίο
μου `λεγες σ' αγαπώ

Στης γειτονιάς το κοντινό παρκάκι
έπαιζες πάντα σαν μικρό παιδάκι

κι όταν φιλιόμασταν στο παγκάκι
μου `λεγες σ' αγαπώ

Μα τώρα αγάπη μου πέρασαν χρόνια
δεν ήταν παρά μόνο μια εικόνα
που έχει μείνει μες την καρδιά μου
να μου λέει σ' αγαπώ

Μα κάποια μέρα θα `ρθεις πάλι πίσω
τα δυο γλυκά σου χείλη να φιλήσω
κι όταν αγάπη μου σε ρωτήσω
θα μου πεις σ' αγαπώ

Και η αγάπη μας θα ζήσει αιώνια
δε θα τη σβήσουνε ποτέ τα χρόνια
κι όταν γεράσουμε πια ακόμα
θα μου λες σ' αγαπώ

Ο Αλέξης

Στίχοι: Λευτέρης Παπαδόπουλος

Μουσική: Βαγγέλης Πιτσιλαδής

Στα μαθητικά σου τα βιβλία
πίσω από τις λέξεις έρχεται ο Αλέξης
και σε πιάνει μια μελαγχολία
κλείσε κοριτσάκι τα βιβλία

Κάθισε στο πιάνο σου λιγάκι
μα για ποιον να παίζεις, έφυγε ο Αλέξης
όπως το ξανθό καλοκαιράκι
κλείσε και το πιάνο κοριτσάκι

Αύριο η γιορτή σου ξημερώνει
ό, τι κι αν διαλέξεις λείπει ο Αλέξης
κι ήρθε στην καρδούλα σου το χιόνι
κλείσε κοριτσάκι το μπαλκόνι

Τα μαθητικά τα χρόνια

Στίχοι: Νίκος Καρβέλας

Μουσική: Νίκος Καρβέλας

Μα εγώ θα έδινα τα πάντα να γινόμουν
πάλι παιδί λίγο να βρισκόμουν
στις ίδιες τάξεις στα ίδια θρανία
με τους συμμαθητές μου να κάνω αστεία
και τους καθηγητές που κοιτάζουν καχύποπτα
τα μαθητικά τα χρόνια δεν τ' αλλάζω με τίποτα

Τους μαθητές τους τρώει το στρες
κι η αγωνία αν θα μπούνε στις ανώτατες σχολές
Τους μαθητές τους τρώει το στρες
κι όλοι θέλουν να ξεφύγουν από Φυσικοχημείες,
Άλγεβρες, Γραμματικές

Μα εγώ θα έδινα τα πάντα να γινόμουνα
πάλι παιδί λίγο να βρισκόμουνα
στις ίδιες τάξεις στα ίδια θρανία
με τους συμμαθητές μου να κάνω αστεία
και τους καθηγητές που κοιτάζουν καχύποπτα
τα μαθητικά τα χρόνια δεν τ' αλλάζω με τίποτα

Τους μαθητές τους τρώει το στρες
τα καρδιοχτύπια οι συζητήσεις μες τις σχολικές αυλές
Τους μαθητές τους τρώει το στρες
μα σαν τελειώσει το σχολείο τελειώνουν της ζωής μας
κι οι στιγμές οι πιο γλυκές

Μα εγώ θα έδινα τα πάντα να γινόμουνα
πάλι παιδί λίγο να βρισκόμουνα
στις ίδιες τάξεις στα ίδια θρανία
με τους συμμαθητές μου να κάνω αστεία
και τους καθηγητές που κοιτάζουν καχύποπτα
τα μαθητικά τα χρόνια δεν τ' αλλάζω με τίποτα

Πηγή: <http://www.stixoi.info/>

Η ποίηση και το σχολείο

Αλέξανδρος Παπαϊωάννου

Ποίηση και παιδιά

Η ποίηση είναι σημαντική για τα παιδιά. Η ποίηση είναι άνοιγμα στον κόσμο ,είναι αναφορές, είναι συναισθήματα είναι συσχετισμοί. Διαβάζοντας ποίηση και μάλιστα καλή ποίηση τα παιδιά μαθαίνουν να αφουγκράζονται τα ζωή και όσα αυτή δίνει. Μαθαίνουν να σκέφτονται και να νιώθουν, να αναρωτιούνται και να απαντούν. Είναι μια υπέροχη διεργασία του νου και της ψυχής. Σε βάζει σε κίνηση εσωτερική, σε παρηγορεί, σε διευρύνει, σε διδάσκει.

Η ποίηση έχει μακρά ιστορία, και είναι μια τέχνη μαγική αναφορικά με τον τρόπο που βλέπει τον κόσμο. Δεν είναι μόνο η παραδοσιακή ποίηση που ξεσηκώνει τα παιδιά. Αν και η ρίμα από μόνη της δίνει έναν παιχνιδιάρικο τόνο και διευκολύνει τα πράγματα. Πολλοί ποιητές έγραψαν ποιήματα για παιδιά σε ελεύθερο στίχο, όπως ο Βρεττάκος. Ο εκλεκτός κλασικός μας πια Βιζυηνός, εκτός από θαυμάσια διηγήματα που αποτελούν στην ουσία ψυχογράμματα, έγραψε και πολλά παιδικά ποιήματα. Και ο Ελύτης επίσης έγραψε παιδικά ποιήματα.

Η ποίηση δεν έχει ως στόχο να πείσει τα παιδιά ή τους ενήλικους. Δεν είναι ρητορική, δεν είναι ιστορία! Έχει ως στόχο να χαρίσει γενναιόδωρα σε όλους σε μια νέα πραγματικότητα. Να τους δώσει ερεθίσματα, νέο λεξιλόγιο, νέες ιδέες, νέες εμπειρίες. Κεντρίζει τη φαντασία, απελευθερώνει νοήματα, δίνει ποικίλες ερμηνείες, ενώ ταυτόχρονα κάνει χρήση μιας ειδικής γλώσσας που διαφέρει σε σημαντικό βαθμό από την τρέχουσα.

Το διάβασμα της ποίησης μπορεί όχι μόνο να εξάπτει δημιουργικά τη φαντασία και να οξύνει το βλέμμα ,αλλά μπορεί να έχει ως συνέπεια και τη δημιουργία μελλοντικών ποιητών, συγγραφέων γενικά!

Πηγή: Ποίηση και παιδιά, Ασημίνα Ξηρογιάννη

<https://www.vakxikon.gr/poisi-paidia/>

Ποίηση και σχολείο

Ξεκινώντας από τον ορισμό του σχολείου το φανταζόμαστε αμέσως ως τον κατεξοχήν χώρο προσφοράς γνώσεων και διαπαιδαγωγήσεως χαρακτήρων. Η γνώση και το ήθος, το εύρος των πληροφοριών μαζί με την εκλέπτυνση των αισθημάτων δομούν το παιδί, για να το παραδώσουν ολοκληρωμένο άτομο στην κοινωνική συμβίωση. Το όχημα που μεταφέρει τις πληροφορίες και που με τις πολυποίκιλες σημασίες του βοηθά στην καλλιέργεια και ανάδειξη του ήθους δεν είναι άλλο παρά το κείμενο, η γραπτή δηλαδή διδασκαλία. Ένα από τα κείμενα, τα οποία συντελούν στη διδασκαλία γενικών γνώσεων και την καλλιέργεια της θυμικής συγκρότησης του παιδιού, παρέχοντας ταυτοχρόνως αισθητική ευχαρίστηση και πνευματική ανάταση, είναι το ποιητικό κείμενο, δηλαδή το ποίημα.

Η ποίηση επομένως συνιστά και αυτή με τον τρόπο της μια επικουρική διδασκαλία ή, αν το διατυπώσουμε διαφορετικά, η ποίηση μπορεί να είναι και αυτή μια πτυχή της εν γένει

διδασκαλίας. Συμπεραίνουμε έτσι ότι το σχολείο χρειάζεται την ποίηση ή χρειάζεται και την ποίηση για να επιτύχει τους στόχους του.

Ωστόσο ένα ποίημα δεν είναι μόνο μια ροή πληροφοριών, είναι κυρίως μια πηγή ευχαρίστησης. Ο αναγνώστης οικειώνεται τους τρόπους έκφρασης του ποιητή και βιώνει μια κατάσταση, που είναι κάτι το ασύλληπτο και μη επεξηγηματικό.

Το ποίημα δείχνει με τον τρόπο του ότι μας χωράει όλους και αυτό πρέπει να το ανακαλύψει ο καθένας μόνος του. Το σχολείο με τον ομαδικό του χαρακτήρα βοηθά στο να βρει ο καθένας τη δική του πύλη για να μπει μέσα στον αθέατο ποιητικό χώρο.

Το σχολείο έχει ανάγκη από την ποίηση για τον απλό λόγο ότι το σχολείο αποτελείται από ανθρώπους και οι άνθρωποι νιώθουν έντονα την ανάγκη της τέχνης. Από την άλλη πλευρά μπορούμε να θέσουμε το ερώτημα: όλη η ποίηση, αδιακρίτως, μπορεί να εισαχθεί στο σχολείο και να αποτελέσει μέρος της διδασκόμενης ύλης; Η απάντηση και πάλι είναι εύκολη: όχι. Υπάρχουν ποιήματα που είναι περισσότερο κατάλληλα από άλλα και αυτά θα πρέπει να επιλεγούν. Ανάλογα με το τι θέλουμε να πούμε στα παιδιά, ανάλογα με το τι θέλουμε να νιώσουν και να δουν, θα είναι και τα ποιήματα που θα διαλέξουμε, για να τα οικειοποιηθούν και να αποτελέσουν έτσι τη μικρή πύλη, από την οποία θα περάσουν ενδεχομένως στην ευρύτερη έκταση της παγκόσμιας ποίησης και να συνάψουν έτσι μονιμότερους δεσμούς μαζί της.

Πηγή: «Το σχολείο της ποίησης και η ποίηση του σχολείου», Ηλίας Κεφάλας
<https://diastixo.gr/epikaira/apopseis/5043-sxoleio-poihsh>

Ποιήματα για το σχολείο

Αλέξης Σταμάτης, «Σχολική παράσταση»

Η παράσταση εγκαινιάστηκε από το σχολικό πίνακα
μέσα από γεωμετρικούς τόπους και ανεστραμμένα είδωλα
σε τάξεις κόκκινες φλέβες που σπαρταρούσαν
των συμμαθητών την κοινοτυπία εκδικούμενες
του μικροπρεπούς εκείνου κοινού
του κατ' ανάγκην εισπνεόμενου
του κοινού εκείνου που δηλητήριο μαζί και ανάγκη είναι.

(Από τη συλλογή «Απλή μέθοδος των τριών», εκδ. Καστανιώτη, 1995)

Στάθης Κουτσούνης, «Το είδωλο»

Μάθημα ανθρωπολογίας ο δάσκαλος με στέλνει
να φέρω τον σκελετό φοβάμαι κατεβαίνω στο
υπόγειο βλέπω τα όργανα φοβάμαι επιστρέφω
στην τάξη σκελετός ο δάσκαλος αγγίζει με τον
χάρακα τα οστά μου φοβάμαι τα παιδιά
λένε αστεία ξεκαρδίζονται είμαι άσαρκος

κοκαλωμένος δίπλα στην έδρα φοβάμαι οι
συμμαθητές μου ακόμα γελάνε

αδυνατώντας οι νήπιοι να διακρίνουν
στο κάτοπτρο του χρόνου το είδωλό τους

(Από τη συλλογή «Στιγμιότυπα του σώματος», εκδ. Μεταίχμιο, 2014)

Τάσος Καπερνάρος, «Νέος μαθητής με ρολογάκι»

Κωστάκη, από δω κι εμπρός
τα ρολογάκια θα ρυθμίζουν τη ζωή σου.
Κομμένη η αναρχία των σοκολατούχων και των παραμυθιών.
Από εδώ κι εμπρός
χιλιάδες ρολογάκια σιωπηλά κι απάνθρωπα
χιλιάδες ρολογάκια που ηχούν δαιμονισμένα

(Από τη συλλογή «Ακελδαμά», εκδ. Ηριδανός, 1987)

Γλυκερία Μπασδέκη, «Τρίτη Δημοτικού»

είμαι εννιά
πάω Τρίτη
δεν πέθανε η μάνα μου,
στο σπίτι μένουν ζωντανοί
(ακόμα)
έχω τετράδια, κόλλες γλασέ, μ' αρέσει
ο Δημήτρης απ' την Πέμπτη
δε θα γεράσω σύντομα –θα
πάρει
χρόνια
θα βγάλω λύκειο, σχολές
χριστούγεννα
θα βγάλω γλώσσα, ρούχα
επετείους
μα τώρα είμαι εννιά–
δε φτάσαμε στα κλάσματα
(ακόμα)

(Από τη συλλογή «Σύρε καλέ την άλυσον», εκδ. Ενδυμίων, 2012)

Γιώτα Αργυροπούλου, «Στο Δημοτικό»

Τα μήλα ήταν μέλι.
Ο Μίμης και η Άννα αδέρφια αγαπημένα.
Δεν κάπνιζε το τζάκι τους,
δε μάλωναν,
δεν τα 'παιρνε ο πατέρας στο χωράφι.
Όλα κυλούσαν ήρεμα στο αναγνωστικό.

Άστραφτε νιάτα κι ομορφιά η βασίλισσα στο κάδρο και το πουλί περιπλεγμένο μες στις δάφνες.
Σε φέτες απορίας γεύομουν τον κόσμο.
Δεν άλλαξε η γεύση του, συνήθισα μονάχα.
(Από τη συλλογή «Νερά απαρηγόρητα», εκδ. Πλανόδιον, 2004)

Κωστής Παλαμάς, «Στον Δάσκαλο»

“Σμίλειψε πάλι, δάσκαλε, ψυχές!
Κι ότι σ’ απόμεινε ακόμη στη ζωή σου,
Μην τ’ αρνηθείς! Θυσίασέ το ως τη στερνή πνοή σου!
Χτισ’ το παλάτι, δάσκαλε σοφέ!

Κι αν λίγη δύναμη μεσ’ το κορμί σου μένει,
Μην κουρασθείς. Είν’ η ψυχή σου ατσαλωμένη.
Θέμελα βάλε τώρα πιο βαθιά,
Ο πόλεμος να μη μπορεί να τα γκρεμίσει.

Σκάψε βαθιά. Τι κι’ αν πολλοί σ’ έχουνε λησμονήσει;
Θα θυμηθούνε κάποτε κι αυτοί
Τα βάρη που κρατάς σαν Άτλαντας στην πλάτη,
Υπομονή! Χτίζε, σοφέ, της κοινωνίας το παλάτι ...”

Ζακ Πρεβέρ, «Ο κακός μαθητής»

Ο κακός μαθητής
Λέει όχι με το κεφάλι
Μα λέει ναι με την καρδιά
Λέει ναι σε όσους αγαπάει
Λέει όχι στον καθηγητή
Είναι όρθιος
Τον ρωτούν
Και όλα τα προβλήματα έχουν δοθεί
Ξαφνικά τον πιάνουν ακατάσχετα γέλια
Και τα σβήνει όλα
Τα ψηφία και τις λέξεις
Τις ημερομηνίες και τα ονόματα
Τις φράσεις και τους γρίφους
Και παρά τις φοβέρες του καθηγητή
Κάτω από τα γιουχαΐσματα των καλών μαθητών
Με κιμωλίες όλων των χρωμάτων
Πάνω στον μαυροπίνακα της δυστυχίας
Ζωγραφίζει το πρόσωπο της ευτυχίας.

Πηγή: <http://e-didaskalia.blogspot.com/2019/07/ekpaideusi.html>

Παροιμίες με θέμα το σχολείο

Γαβριήλ Νικολάου

Οι παροιμίες, μια πηγαία μορφή έκφρασης της λαϊκής σοφίας, αποτελούν μια ξεχωριστή μορφή λόγου, που αποδίδει όσα θέλουμε να πούμε με μία εικόνα. Είναι σύντομες, περιεκτικές, διδακτικές και συχνά πνευματώδεις.

Οι παροιμίες που αφορούν το σχολείο, επικεντρώνονται στην αξία της μόρφωσης και την αέναη προσπάθεια για την κατάκτηση της γνώσης:

Αγάνωτο κουδούνι, δεν παίζει.

Άνθρωπος αγράμματος, ξύλο απελέκητο.

Απ' τ' αυτί και στο δάσκαλο.

Εκείνος που διδάσκει, μαθαίνει.

Η επανάληψη είναι μητέρα της μάθησης.

Κάλλιο γέρος μαθητής παρά αμαθής.

Κατά το δάσκαλο και τα δασκαλούδια του.

Κι όποιος δεν ξέρει, έχει ένα κι εκείνο στραβό.

Μάθε νέος γράμματα, να 'χεις καλά γεράματα.

Μη σε πιάσει η πένα του.... κήκης!

Όποιος ακούει καλά, μαθαίνει.

Όποιος ρωτά δε χάνει πολλά, αλλά μαθαίνει.

Όποιος ξέρει γράμματα έχει τρία μάτια.

Όποιος μικρός το μαθαίνει...(οτιδήποτε), μεγάλος δεν τ' αφήνει.

Πηγή: <https://www.sansimera.gr/proverbs/categories/57>

Ζωγραφική για το σχολείο

Παναγιώτης Παλυβός

Η εκπαίδευση και η σχολική ζωή έχουν εμπνεύσει πολλούς καλλιτέχνες, κυρίως ζωγράφους, κατά την Αναγέννηση, τον Διαφωτισμό και την νεότερη εποχή.

Η διαδρομή για το σχολείο, η άφιξη και η έξοδος από αυτό, τα μαλώματα και οι καβγάδες, η διδασκαλία στην τάξη ή ακόμη και πορτρέτα μαθητών είναι μερικά από τα θέματα που απασχόλησαν τους καλλιτέχνες.

Henri Jules Jean Geoffroy - The Children's Class

Νικόλαος Γύζης- Το κρυφό σχολειό

Albert Anker - Σχολική εξέταση

Morgan Weistling - Country Schoolhouse

Jacob Taanmann - When Teacher's Back Is Turned

Albert Samuel Anker - Village School

Elizabeth Forbes - School is Out

Πηγή: <http://homouniversalisgr.blogspot.com/2017/01/50.html>